

SAN MARINO

Notatka informacyjna o współpracy gospodarczej z Polską

1. Podstawowe informacje

San Marino to enklawa na terenie Włoch o powierzchni 61 km² i liczbie ludności 33 tys. Państwo to od 1400 roku określa się jako republikę. Ustój opiera się m.in. na Statucie z 1600 roku, którego unormowania obowiązują do dziś. Choć formalnie niezależna i niepodległa, Republika San Marino związana jest z Włochami od 1862 roku traktatem o przyjaźni, a od 1954 roku unią celną i walutową.

Władzę ustawodawczą w kraju sprawuje wybierana w wyborach powszechnych Wielka Rada Generalna złożona z 60 członków. Jej kadencja trwa 5 lat. Wielka Rada Generalna co 6 miesięcy mianuje pełniących rolę głowy państwa dwóch kapitanów regentów. Wybiera też Radę Dwunastu, która jest organem sprawiedliwości i zarazem sądem III instancji.

Władza wykonawcza jest w rękach Kongresu Stanu złożonego z 10 sekretarzy (ministrów).

W grudniu 2019 roku odbyły się wybory parlamentarne, podczas których utworzono nowy rząd złożony z koalicji między PDCS, RETE, Motus Liberi, Noi per la Repubblica.

2. Gospodarka San Marino

Gospodarka San Marino nie zdołała w pełni ożywić od czasu kryzysu finansowego w 2008 r., a szacunki wzrostu zostały skorygowane w dół zarówno na rok 2017, jak i 2018, odpowiednio do 0,6% i 1,7%. W 2019 r. Wzrost oszacowano na 1,1%, a w 2020 r. w związku z pandemią COVID-19 spadł on do -12,2%. Głęboko zakorzenione słabości sektora bankowego, będącego podstawą gospodarki, w połączeniu z zakłóconą podażą kredytów zahamowały wzrost w ostatnich latach. W zależności od panującej po pandemii sytuacji globalnej gospodarki wzrost w 2021 r. szacowany jest na 5,4%.

Gospodarka San Marino, podobna do modelu bankowości offshore, załamała się po wprowadzeniu przez Włochy środków antypodatkowych i na tle słabego popytu zewnętrznego. Skumulowana recesja PKB San Marino od 2008 r. jest drugą najgorszą w Europie po Grecji. Chociaż kraj został ostatecznie usunięty z czarnej listy rajów podatkowych sporządzonej przez Włochy w lutym 2014 r., wskaźniki stabilności makroekonomicznej i finansowej nie uległy znaczącej poprawie od tego czasu.

Przetwórstwo przemysłowe jest wiodącym sektorem gospodarki kraju zarówno pod względem zatrudnienia (39,4%), jak i udziału w PKB (34,77% w 2020 r.). A następnie usługi (24% do PKB i 21,8% zatrudnienia). Kraj odwiedza co roku ok. 2 mln zwiedzających. Republika San Marino znajdowała się pod silną presją międzynarodową, aby zacieśnić współpracę z zagranicznymi organami podatkowymi i uczynić swój system bankowy bardziej przejrzystym. Wdrożono reformę

podatkową, zwiększając wysokość podatków dochodowych. San Marino ma wysoki standard życia i oferuje szereg świadczeń socjalnych, które przyczyniają się do dobrych warunków życia mieszkańców tego kraju. Bezrobocie w 2019 r. wynosiło 7,7% w 2019 r. wobec 8% w 2018 r. Pandemia spowodowała jego wzrost do 10,3% w 2020 r. , a w 2021 r. nieznacznie spadnie do 8,6%.

3. Ramy prawno-traktatowe

Relacje Polski z San Marino reguluje *Umowa o ustanowieniu stosunków konsularnych* z dnia 3 grudnia 1979 roku oraz *Umowa o ustanowieniu stosunków dyplomatycznych* z dnia 14 listopada 1994 roku.

Najnowszym dokumentem dotyczącym współpracy dwustronnej jest *Umowa o wymianie informacji w sprawach podatkowych*, podpisana 31 marca 2012 roku.

4. Dwustronna wymiana handlowa

Obroty towarowe Polski z San Marino (w mln euro)

	2016	2017	2018	2019	Dynamika 2019 2018	2020	Dynamika 2020 2019	I-VIII 2021	2021 2020
Eksport	30,4	26,0	28,1	27,7	99,0%	24,1	86,8%	22,9	129%
Import	5,8	6,4	7,6	8,5	111,4%	8,3	97,9%	5,3	120%
Obroty	36,2	32,4	35,7	36,2	101,7%	32,4	89,4%	28,2	128%
Saldo	24,6	19,6	20,5	19,3		15,8		17,5	

Źródło: GUS

San Marino nie jest znaczącym partnerem Polski pod względem wymiany handlowej – w 2020 r. zajęło 115. miejsce wśród partnerów handlowych Polski pod względem wartości eksportu (w roku 2019 było to miejsce 108). Z danych statystycznych wynika, że polski eksport do San Marino w 2020 r. kształtował się na poziomie 24,1 mln euro (spadek o 13,2% w porównaniu z rokiem 2019), natomiast import – 8,3 mln euro (spadek o 2,1% r/r). Obroty handlowe pomiędzy dwoma krajami wyniosły 32,4 mln euro (spadek o 10,6% r/r). Wymianę towarową z San Marino cechuje znacząca nadwyżka na rzecz Polski, która w 2020 r. była równa 15,8 mln euro.

Główne grupy towarowe eksportowane do San Marino w 2020 r. (ogółem 24,1 mln EUR):

1. obuwie – 16,5 mln euro (udział w polskim eksporcie do San Marino – 68,3%),
2. odzież i dodatki – 2,2 mln euro (udział 9,3%)
3. tworzywa sztuczne – 1,6 mln euro (udział – 6,8%),
4. drewno i wyroby z drewna – 1 mln euro (udział – 4,3%),
5. kotły – 0,8 mln euro (udział – 3,5%),
6. maszyny i urządzenia elektryczne – 0,5 mln euro (udział – 2,1%).

MINISTERSTWO ROZWOJU I TECHNOLOGII

W 2020 r. największy wzrost polskiego eksportu został odnotowany w przypadku odzieży i dodatków (o 14,9% r/r) oraz maszyn i urządzeń elektrycznych (o 2,9% r/r).

Do najważniejszych towarów eksportowanych do San Marino należą: obuwie, odzież, tworzywa poliamidowe, płyty pilśniowe, drzwi i okna, kotły, maszyny i urządzenia elektryczne.

Import towarów z San Marino do Polski pozostaje na niewielkim poziomie (8,3 mln euro w 2020 roku).

Główne grupy towarowe importowane z San Marino w 2020 r.:

1. wyroby przemysłu elektromaszynowego – 2,3 mln euro (udział – 27,5%),
2. wełna – 1,1 mln euro (udział – 13,7%)
3. bawełna- 0,7% mln euro (udział – 8,5%)
4. włókna chemiczne ciągłe – 0,6 mln euro (udział – 7%)
5. odzież i dodatki – 0,6 mln euro (udział – 6,9%)
6. olejki eteryczne – 0,5 mln euro (udział – 6,2%).

Do najważniejszych towarów importowanych z San Marino należały: urządzenia do paczkowania i pakowania, tkaniny, tekstylia, włókna chemiczne.

3. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Narodowy Bank Polski nie odnotowuje na koniec 2019 r. polskich inwestycji w San Marino.

Narodowy Bank Polski nie odnotowuje również na koniec 2019 r. inwestycji sanmaryńskich w Polsce.

Opracowanie:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

Listopad 2021 r.